

BORBÁS VINCE emlékének

E l ő s z ó

Ez a kötet a második abban a folyóirat-sorozatban, melyet a BDTF-Növénytan Tanszékén, a Botanika-szakcsoport szerkesztésében közreadunk.

Az elmúlt években (1991-1994), központi, regionális és megyei intézmények megbízásából (MTA-BÖK Vácrátót, Fertő-Hanság Nemzeti Park, Vas-megyei önkormányzat), számos olyan ökológiai-botanikai állapotfelmérő munkában vettünk részt, melyek témája és célja a tágabb értelemben vett Nyugat-Dunántúl, az Alpokalja vagy a Vasi dombság természetes, természetközeli és antropogén hatású növénytakarójának az elemzése volt.

Az általános botanikai állapotfelmérések, de különösen a faji- és a cönológiai diverzitás kutatása során, közvetlen kapcsolatba kerültünk a különböző alárendeltségű természetvédelmi területek értékelésével, minősítésével, de azok jelenlegi kezelésével is. Ez a munka, épp a rendszerváltás idején (vagy miatt) számos buktatóval járt és a nehézségeknek még a vége sem látszik. A felgyorsult állapotváltozások időzítésére, a hosszú távu ökológiai megfigyelések elindítása érdekében, az itt közreadott dolgozatokban - Cák, Nárai, az Órség, Vas-megye - az egyes ritka és értékes populációkat, növénytársulásokat, térképen is igyekeztünk rögzíteni.

A megye növényzetében végbemenő változások megértéséhez mindenképpen vissza kell térni az épp százötven évvel ezelőtt született **BORBÁS VINCE**, mérőföldkőnek tekinthető munkásságához. Legyenek ezek a tanulmányok méltóak az ő emlékezetére.

A növénytársulások és élőhelytípusok szerkezetében végbemenő változások megismerése, kimutatása, a negatív természetességi tendenciák orvoslása, megannyi lehetőség arra, hogy a gazdasági szemlélet és egy operatív természetvédelmi szemlélet találkozzon, sőt összefogjon, közös kincsünk "élő örökségünk" megőrzése érdekében.

Szombathely, 1994. május 20.

A szerkesztő

To the memory of VINCE BORBÁS

P r e f a c e

This is the second volume of the journal KANITZIA, edited by the Botanical Group at the Department of Botany, Berzsenyi College-Szombathely.

During the last years (1991-1994) our group participated in several research programs of ecological and botanical evaluation, organized by diverse central, regional or local institutes like: Botanical and Ecological Institute of the Hungarian Academy-Vácrátót, The Fertő-Hanság National Park, Self-governement of Vas county etc. The aim and the objects of this studies referred to the description, analysis and evaluation of the natural, semi-natural and the antropogene vegetation in the large area of West-Transdanubia and Vas-county.

Working in the field, collecting data for land survey, evaluation of habitats, species and community diversity, we have taken a realy contact with different protected areas and their present management. This was an introduction to the problems of environmental impact statements and their strongly effects on vegetation, in a period of privatization.

The works presented in this volume, demonstrated generally that in some areas of Western part of Hungary - Cák, Nárai, Órség, Vas-county - even if they are protected, the process of environmental disturbancy, the vegetation changing are continous, and rare and valuable plant populations are endangered.

To understand the trends of vegetation changings in this region, it is alway necessary to turn back, to the classical works realized in Vas county by the great botanist **VINCE BORBÁS**, who was born a hundred fifty years ago. We wish that the presented studies to be worthy to his memory.

Obtaining more and more knowledge and data about the structure of changing habitats and plant communities in our county, we creat a possibility to meet the economical view with an operative nature protection vision, in order to preserve our common thesaurus, the "living inheritance".

Szombathely, 20th May, 1994.

The Editor

A százötven évvel ezelőtt született botanikus **BORBÁS VINCE**
(1844-1905) Vas megye növényföldrajzának első leírója.
The botanist **VINCE BORBÁS** - born a hundred fifty years ago
(1844-1905), the first writer of plant geography in Vas county.